

Želízy

Kraj: Středočeský

Správní obvod: Mělník

Nadmořská výška: 180 m n. m.

Počet obyvatel: 512

Adresa URL: www.obeczelyzy.cz

Okres: Mělník

GPS souřadnice: 50.423738N, 14.464774E

První pís. zmínka: 1360 (664 let)

PSČ: 277 21

Historie obce Želízy

Želízy jsou starou slovanskou obcí. Písemná zmínka je již z roku 1360, kdy Mikuláš Pátek ze Želez pronajal svůj zdejší statek klášteru premonstrátů na Strahově. Součástí obce je bývalá ves Malý Hubenov, o níž první písemná zmínka pochází z roku 1376. Tato ves byla ve třicetileté válce v XVII. století zpuštěna a vylidněna. Znovu byla osídlena až koncem XVIII. století.

Původ názvu obce Želízy není dosud plně objasněn. Nejspíše je však odvozen od železitých pramenů, které se zde v minulosti nacházely. Želízy až do počátku XVII. století vždy patřily českým občanům. Potom se však obec začala postupně poněmčovat. Před 1. světovou válkou žily v obci jen tři české rodiny. Tento proces pokračoval i po vzniku Československé republiky v roce 1918. Ještě v roce 1921 se v obci k české národnosti přihlásili jen 23 občané. Proto i první česká škola byla v obci založena až v roce 1927. V letech 1938-1945 byly Želízy součástí tzv. Velkoněmecké říše. Vyřešení národnostní otázky přinesl až rok 1945, kdy na základě rozhodnutí vítězných mocností byli němečtí občané z obce odsunuti do Německa. Podle nejstarších doložených písemností měla obec v roce 1843 51 dům a 306 obyvatel.

Již v XIX. století byla obec považována vzhledem ke své krásné poloze a okolí za klimaticky léčebné letovisko. Malebné okolí s bohatstvím lesů, příznivé podnebí a úhledná úprava obce lákala již tehdy hosty k pobytu. Friedrich Bernau ve své knize "Der plitische Bezirk Dauba" z roku 1888 píše o obci: "Cizinecký ruch je na výši. V několika posledních letech zde přebývá 50 letních hostů nepočítaje nespočet turistů, kteří zde najdou kořeněný lesní vzduch a ve zdejších pískovcích vyhledávají vytesané figury". Před 2. světovou válkou sem jezdilo i několik set hostů, převážně pražských židů. Svůj rekreační charakter si obec zachovala dodnes. Po roce 1945 zde bylo vybudováno 50 rekreačních chat a vystavěn kemp s 18 chatkami.

